

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-4221/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-848/24-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Lázně Toušeň
Sídlo	Hlavní 74, 250 89 Lázně Toušeň
E-mail	ztousen@seznam.cz
IČO	71 001 506
Identifikátor	600 052 214
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Daniela Švejdová
Zřizovatel	městys Lázně Toušeň
Místo inspekční činnosti	Hlavní 56, Lázně Toušeň Hlavní 74, Lázně Toušeň Nehvizdská 73, Lázně Toušeň
Inspekční činnost na místě	25., 26. a 27. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a soulad s právními předpisy a s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

V době inspekční činnosti bylo ve třech třídách MŠ poskytováno předškolní vzdělávání celkem 57 dětem. Pro 25 dětí bylo předškolní vzdělávání povinné, z nich dvě měly povolený odklad povinné školní docházky. MŠ poskytuje vzdělávání jednomu dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami, pro jedno dítě je čeština druhým jazykem. Dvě děti se vzdělávají individuální formou.

V ZŠ se v době inspekční činnosti vzdělávalo celkem 107 žáků v šesti třídách prvního stupně (89,2% naplněnost), 20 žáků se SVP, z nich jeden žák podle individuálního vzdělávacího plánu a devět žáků s odlišným mateřským jazykem.

Zájmové vzdělávání v ŠD je poskytováno ve třech odděleních, v nichž se vzdělává 75 účastníků (100% naplněnost).

Stravování žáků a dětí je poskytováno 199 strážníkům, což je 77,9% naplněnost.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je ve své funkci od roku 2023. Stanovila realistickou koncepci rozvoje, z níž se daří plnit strategické cíle např. zkvalitnění klíčových dokumentů školy, zvyšování kvalifikovanosti pedagogického sboru či zkvalitňování práce školního poradenského pracoviště. Kontrolní a hodnotící systém je nedostatečně účinný. Je potřeba zvýšit hospitační a monitorovací činnost vedení školy.

V působení pedagogického týmu se angažuje sedm učitelek mateřské školy, 10 učitelů základní školy včetně ředitelky a její zástupkyně, tři vychovatelky školní družiny a pět asistentek pedagoga, z nichž jedna působí v předškolním vzdělávání. Odbornou kvalifikaci splňuje větší polovina učitelů ZŠ. V předškolním a zájmovém vzdělávání chybí odpovídající vzdělání u jednoho pedagoga, stejně i u asistenta pedagoga. Ředitelka prokazatelně hledá odborně kvalifikované pedagogy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je nastaveno účelně, je vhodně voleno podle potřeb školy a zájmu pedagogů. Aktivita však nejsou plánované. Zpětnou vazbu ředitelka pravidelně získává pohovorem či z hospitací.

Ve školním poradenském pracovišti (dále „ŠPP“) působí výchovný poradce, který je zároveň speciálním pedagogem, metodik školní prevence a další speciální pedagog, který je zároveň školním logopedem. Výchovný poradce postrádá specializační studium k výkonu své činnosti, další specialisté ŠPP si ho doplňují. Podporou v oblasti ICT je kvalifikovaný koordinátor.

Podmínky bezpečnosti ředitelka zakotvila ve vnitřních směrnících a seznámila s nimi všechny aktéry vzdělávání. Veškeré nedostatky z minulé inspekční činnosti v roce 2018 byly odstraněny. Dohledy nad žáky i dětmi byly v průběhu inspekční činnosti dodržovány a po celou dobu vzdělávání důsledně plněny. Škola věnuje pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví. Žáci i děti jsou přiměřeně jejich věku a rozumovým schopnostem prokazatelně seznamováni s pravidly bezpečného chování ve škole i mimo její prostory. Tato praxe je dostatečně účinná a počet úrazů se drží v nízké úrovni.

Pomocí běžně dostupných finančních zdrojů škola zvelebují podmínky vzdělávání. Využívá i sponzorských darů, cílených na pořízení balančních pomůcek.

Od předešlé inspekční činnosti se, z podpory zřizovatele a projektu, ZŠ rozšířila o dvě učebny zájmového vzdělávání včetně sociálního zázemí, kabinetů a ředitelny v prostoru zrekonstruované pudy. Na zahradě MŠ je nové pískoviště, venkovní učebna a třídy MŠ jsou vybaveny čističkami vzduchu.

Spolupráce se zřizovatelem je efektivní a má pozitivní vliv na rozvoj školy. Společné akce pokládají základ pro tradici a jejich realizace posiluje většinu vzdělávacích aktivit. Velmi zdařilá je i spolupráce školy se školou, kam žáci přecházejí na druhý stupeň a škola tak získává zpětnou vazbu o prospěchu svých absolventů. Žáci zvládají přechod na druhý stupeň bez výchovných problémů a prospěchového propadu. Funkční je i školská rada.

Školní družina usiluje zejména o rozvoj zdravého životního stylu účastníků vzdělávání s širokou nabídkou zájmových aktivit pro maximální podporu jejich individuálního rozvoje. Pozitivnímu klimatu přispívá plánovaná každodenní příprava vychovatelek, vycházející ze systematického plánování práce. Oddělení školní družiny mají k dispozici účelná zázemí, včetně odpočinkových koutků, jedno přímo v kmenové učebně ZŠ a dvě oddělení v historických prostorech Skleněné vily, což účastníkům poskytuje pocit příjemného a bezpečného prostředí.

Vstupy do budov MŠ i ZŠ jsou zajištěny proti vstupu cizích osob. Příležitostí ke zlepšení bezpečnosti vzdělávání je odstranění bezpečnostních rizik na školní zahradě MŠ.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Během inspekční činnosti probíhalo předškolní vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím plánem. Cíle vzdělávání vycházely především z očekávaných dovedností vyplývajících z třídního vzdělávacího plánu nebo v některých případech z aktuálních podmínek.

Během hospitací byla patrná rozdílná úroveň pedagogického procesu, což se v jednom případě negativně odráželo na průběhu vzdělávání. V ostatních případech byly děti vhodně vedeny a motivovány. Děti byly ve většině případů seznamovány s programem a cíli jednotlivých aktivit v průběhu dne.

Nabízené činnosti během ranních aktivit i během učitelkami vedenými aktivitami vhodně směřovaly k aktuálnímu tématu. Děti měly během dne dostatek prostoru pro volnou hru. Učitelky dětem vytvořily pestrou nabídku činností, k čemuž využívaly velmi dobré vybavení MŠ. Učitelky poskytovaly během dne dětem zpětnou vazbu v návaznosti na jednotlivé aktivity, přesto je příležitostí ke zlepšení zavedení pravidelného a funkčního hodnocení a sebehodnocení dětí.

V programu MŠ jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity ve třídě i venku. Až na jeden případ byly pohybové aktivity ve třídě správně metodicky vedené a měly očekávaný rozsah. Během pobytu venku byl patrný zájem většiny učitelek o bezpečnost dětí, dětem nabízely přiměřené cíle procházky, po dobu pobytu venku s dětmi komunikovaly. Vzdělávání obsahovalo vhodné příklady znalostí v reálných situacích. Děti dostaly dostatek prostoru pro volný pohyb.

Během odpoledního odpočinku byla respektována individuální potřeba dětí na spánek. Těm, které neusnuly, byly nabízeny klidné aktivity u stolečku mimo odpočinkovou zónu. Odpolední nabídka ze strany učitelek vycházela především ze zájmů dětí.

Hospitovaná výuka v ZŠ vhodně vycházela z příslušného ŠVP. Společnými znaky v hospitovaných hodinách bylo příjemné, esteticky podnětné prostředí a využívání

osvědčených tradičních metod hodnocení. Převládala v nich pozitivní atmosféra, v níž byli žáci vhodně motivováni ke vzdělávacím aktivitám. Vyučující měli výborný vztah k žákům, přistupovali k nim individuálně, pomáhali jim, což se odráželo na velmi dobrém prospěchu většiny žáků. Pedagogové úspěšně udržovali kázeň mezi žáky, což napomáhalo efektivnímu vedení výuky a hladkému průběhu hodin i přestávek. Větší část vzdělávacích cílů byla nastavena na znalosti a dovednosti, méně na badatelskou a postojovou složku vzdělání. Diferenciace výuky pro bystřejší žáky a pro žáky s podpůrnými opatřeními nebyla téměř uplatněna. Pedagogové měli hospitované hodiny pečlivě připraveny, avšak ve většině hodin uplatňovali účelnou frontální výuku, chybělo častější využívání skupinové práce a práce ve dvojicích. Většina učitelů aktivizovala žáky účelně využívanou digitální technikou. Až na výjimky však žáci nebyli vedeni k vyhledávání a aplikaci informací z různých zdrojů, např. z internetu. Procvičování a upevňování učiva byl věnován dostatek času. Žáci měli možnost se učit z vlastních chyb. Využití mezipředmětových vztahů přispívalo k lepšímu pochopení a zapamatování si učiva ze strany žáků. Učitelé do přípravy hodin efektivně zahrnovali využívání pracovních listů a sešitů. Pracovní sešity byly vyplňovány účelně, v souladu se vzdělávacími cíli jednotlivých hodin. Pouze v polovině vyučovacích hodin funkčně proběhlo i vzájemné hodnocení žáků a sebehodnocení. Úroveň spolupráce vyučujících s asistenty pedagoga byla rozdílná, prospěšná a účinná byla jen pro některé žáky s doporučením podpůrných opatření.

Při hodinách českého jazyka byl vhodně podporován rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Učitelé se zaměřovali na podporu správného a plynulého čtení, porozumění čtenému textu a orientaci v něm. Ve třídách prvního ročníku byli žáci účelně vedeni ke správným návykům a psychohygieně při psaní. Při výuce ve vyšších ročnících byla vhodně zařazena dramatizace přečtených ukázek. Hojně byla využívána práce v komunitním kruhu na koberci.

Při matematice pedagogové systematicky začleňovali do vyučovacího procesu prvky zaměřené na rozvoj logického myšlení, využívali nápadité, vlastnoručně vyrobené i profesionální, didaktické pomůcky. Žáci pro lepší představivost mohli využívat číselnou osu. V hodinách informatiky účelně pracovali s výukovým programem. Žáci využívali školní notebooky.

Výuka anglického jazyka byla pečlivě strukturována. Využity byly zdařilé motivace za použití počítačové techniky. Učitelé dbali na maximální využití cizího jazyka, aby se do konverzace zapojila většina žáků. Dovednost porozumění slyšenému textu rozvíjeli poslechem vhodné audionahrávky. Žáci byli aktivizováni vhodnými didaktickými hrami.

Ve výchovně zaměřených předmětech se pozitivně projevilo personální zajištění nadšenými odborníky – trenérka, hudebnice, výtvarnice. Výuka tělesné výchovy se proto vyznačovala pečlivě promyšleným metodickým přístupem, cíleným na bezpečnost pohybu a správné provedení cviků. Náročná cvičení byla zaměřena na většinu svalových partií a žáky bavila. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura byly tvůrčím způsobem využity pěvecké a motorické dovednosti žáků s kvalitní hrou na kytaru a zpěvem pedagožky. Aktivita byla zaměřena na přípravu vánoční akce v obci – rozsvícení vánočního stromu. Ve výtvarné výchově byla motivací vánoční atmosféra s rozsvíceným svícem, což se žáci různými metodami práce snažili zachytit. Aktivita tak byla zaměřena na propojení výtvarné činnosti s osobními zkušenostmi žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vědomosti a dovednosti dětí v MŠ převážně odpovídají očekávaným výstupům dle rámcového vzdělávacího programu. Děti byly po celý den aktivní, projevovaly se klidně a empaticky, respektovaly nastavená pravidla vzájemného soužití i pravidla bezpečnostní. Během spontánních aktivit si volily činnosti dle jejich zájmu a schopností. V průběhu řízených činností spolupracovaly s učitelkami i mezi sebou v návaznosti na přítomnost konkrétní učitelky. Během celého dne aktivně využívaly dostatek prostoru k volné hře.

U dětí v povinném předškolním vzdělávání byly zaznamenány odpovídající výsledky ve vzdělávání a v připravenosti k nástupu do základní školy. U mladších dětí bylo patrné zvládnutí sebeobsluhy či schopnost spolupracovat a adekvátně komunikovat. Příležitostí ke zlepšení je větší podpora všech dětí v samostatnosti během stravování a také v motivaci k používání příborů u dětí všech věkových kategorií.

V pedagogické diagnostice jsou příležitosti ke zlepšení. Z předložených diagnostických portfolií vyplývá, že pedagogové vedou hodnotící záznamy s poznámkami. Chybí systematicky vedené individuální vzdělávací záměry a jejich vyhodnocování, které by pomohly k individualizaci vzdělávání. Pedagogická diagnostika je proto jen částečně funkční.

Mateřská škola úzce spolupracuje se základní školou formou předávání informací ohledně požadavků na připravenost dětí před vstupem do první třídy a následnému předávání základních informací o jednotlivých dětech. Společně také pořádají mimoškolní akce pro děti a jejich rodiny. Do programu školy jsou pravidelně zařazovány další vzdělávací a zájmové akce ve spolupráci s místními spolky nebo tematicky připravené dopolední akce pod vedením samotných učitelů.

V jednom případě dochází ke spolupráci s poradenským zařízením, které dává škole základní podporu při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.

V ZŠ vyučující průběžně sledují a vyhodnocují individuální výsledky vzdělávání všech žáků běžným způsobem, např. písemnými pracemi, testy, ústním zkoušením či hodnocením prezentací. Žáci využívají portfolia svých prací.

Vedení školy od učitelů získává informace, průběžně sleduje výsledky žáků a přijímá převážně účinná opatření na základě pravidelných porad a jednání pedagogické rady. Analýzou počtu známek a jejich uložení do elektronického systému bylo zjištěno, že klasifikace ve všech předmětech probíhala průběžně. Další informace získávají zákonní zástupci ze stránek školy na internetu a ze setkávání formou třídních schůzek. Častá jsou i neformální setkávání zákonných zástupců s vyučujícími. Při řešení konkrétního vzdělávacího nebo výchovného problému jsou rodiče informováni bezodkladně telefonicky a následně případně přizváni do školy.

Díky systematické motivaci účasti nadaných žáků v soutěžích a koordinované činnosti učitelů se škola od počátku zapojila do soutěží ze širokého spektra vzdělávacích oblastí, především v logické, matematické a sportovní oblasti.

Na konci školního roku 2023/2024 byla většina žáků velmi příznivě hodnocena. Ze 108 žáků prospělo 92 s vyznamenáním, v pololetí byl počet vyznamenaných ještě o pět vyšší. Mírně horší výsledky oproti průměru třídy dosahují někteří žáci se SVP, nejsou však ohroženi rizikem školního neúspěchu. Nikdo z žáků nebyl hodnocen dostatečně či nedostatečně. Efektivitu strategie předcházení školní neúspěšnosti dokládá fakt, že průměrného prospěchu 1,41 dosáhla jen třída čtvrtého ročníku, ostatní ročníky jsou prospěchově lepší. Prospěch žáků pátého ročníku byl v průměru výrazně lepší – 1,17, přičemž pouze tři žáci nebyli

hodnocení prospěl s vyznamenáním. Škola vychází vstříc poptávce žáků a jejich zákonných zástupců na přípravný kurz k přijímacím zkouškám na osmiletá gymnázia. V této oblasti má škola vynikající výsledky, v loňském školním roce byli všichni zájemci o studium přijati. V předloňském roce rovněž – tři uchazeči byli přijati na osmiletá gymnázia a dva na jazykovou školu. Námětem ke zlepšení je využívání evaluace výsledků vzdělávání od externích hodnotitelských firem.

Systém spolupráce ZŠ se školskými poradenskými zařízeními je efektivní. Nejčastěji mu předchází zpracovávání plánů pedagogické podpory pro žáky, u kterých se SVP teprve začínají projevovat. Škola poskytuje pět žákům podpůrná opatření 1. stupně, jedenácti podporu 2. stupně a pět žáků využívá 3. stupeň podpůrných opatření. Účinnost poskytované podpory škola vyhodnocuje jednou ročně, za přítomnosti zákonných zástupců. Systém prevence rizikových jevů je nastaven účelně. Primární preventivní aktivity zaměřené plošně zahrnující jak intervenci metodicky prevence, tak programy externích subjektů. Tematicky utvářejí promyšlený systém prevence rizik, kterými jsou žáci nejvíce ohroženi. Účelnou práci ŠPP dokumentuje i nízký počet kázeňských přestupků. V loňském školním roce udělili třídní učitelé pouze dvě napomenutí a dvě třídní důtky. Ředitelka řešila ve čtyřech případech neomluvenou absenci a problémy s chováním žáka důtkou. ŠPP řešilo jednu konfliktní situaci – nevhodné chování vůči pedagogovi, úspěšně byla také řešena šikana (zesměšňování spolužačky).

Výsledky práce účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou velmi kvalitní. Pravidelně probíhá prezentace jejich výrobků, která slouží k výzdobě budovy školy a propagaci práce zájmového vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Od prosince 2023 nová ředitelka školy
- Zkvalitnění klíčových dokumentů školy
- Zvýšení kvalifikovanosti pedagogického sboru
- Zkvalitnění práce školního poradenského pracoviště
- Vybudování nových učeben v podkroví základní školy, rekonstrukce kuchyně, rekonstrukce WC v mateřské škole, sportoviště u školy, herní prvky
- Nedostatky z minulé inspekční činnosti byly odstraněny

Silné stránky

- Mateřská škola
- Podnětné materiální podmínky se pozitivně odrážejí v průběhu i výsledcích vzdělávání. (2.4)
- Základní škola
- Výborné výsledky vzdělávacího procesu podporují úspěšnost žáků v navazujícím vzdělávání. (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Mateřská škola
- Oblastí ke zlepšení je vedení pedagogické diagnostiky, stanovení jasně definovaných individuálních potřeb dítěte, zaznamenávání konkrétních opatření k jeho cílené podpoře a vyhodnocování jejich účinnosti. (5.1)
- Méně vhodná organizace režimových momentů nepodporuje samostatnost dětí během stravování, sebeobsluhy a negativně se projevuje ve výsledcích vzdělávání. (5.1)
- Základní škola
- Kontrolní a hodnoticí systém ředitelky školy není dostatečně účinný. (2.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Mateřská škola
- Zefektivnit vedení pedagogické diagnostiky dětí, zaměřit se na pravidelné stanovování dílčích záměrů a jejich vyhodnocování a větší individualizaci ve vzdělávání.
- Nastavit plynulejší organizaci a větší prostor pro samostatnost dětí při stravování.
- Základní škola
- Plánovat další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Zvýšit účinnost kontrolního systému, častěji kontrolovat a vyhodnocovat účinnost podpůrných opatření.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, výkonové výkaznictví školy, účinnost k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace koncepce, organizace a řízení školy, webové stránky školy <https://zstousen.estranky.cz/>, stav k termínu inspekční činnosti
3. Dokumentace školního poradenského pracoviště (plán poradenských služeb, preventivní program školy, doporučení podpůrných opatření žákům se SVP - vzorek), stav k termínu inspekční činnosti
4. Ostatní dokumentace podle § 28 školského zákona účinná k termínu inspekční činnosti
5. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2285/18-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zdeněk Dolanský, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Klára Kahounová, školní inspektorka

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

21. 12. 2024